ĊERTIFIKAT FIL-QARI TAL-PROVI BIL-MALTI

Jekk tixtieq tirċievi fuljett b'dettalji oħra,
iktbilna provi-malti.arts@um.edu.mt
u nibagħtuhulek bil-posta f'nofs Diċembru 2009.

Programm ta' Studju

Frar – Ġunju

Taqsimiet-Studju Obbligatorji

MAL 1030	Ir-Regoli tal-Kitba Maltija fil-Prattika 1
MAL 1032	Elementi tal-Fonoloġija tal-Malti
MAL 1040	Elementi tal-Morfoloġija tal-Malti
MAL 1049	Proġett Prattiku fil-Qari tal-Provi

Ottubru – Jannar

Taqsimiet-Studju Obbligatorji

MAL 1031	Ir-Regoli tal-Kitba Maltija fil-Prattika 2
MAL 1046	Elementi Sintattiċi u l-Punteġġjatura
MAL 1047	Aspetti Tekniċi fil-Preżentazzjoni tal-Ktieb
MAL 1048	L-Għodod Elettroniċi għall-Qari tal-Provi

Katalgu tal-Kors

Kodiċi	**MAL1030**
Titlu	**IR-REGOLI TAL-KITBA MALTIJA FIL-PRATTIKA 1** ▪ Il-Kitba t-Tajba tal-Malti ▪ Il-Prinċipji tal-Ortografija Maltija
Metodu	Lezzjonijiet
Kretti ECTS	4
Assessjar	Test miktub (sagħtejn) [80%] u xogħol matul il-kors [20%]
Lettur	Varji
Deskrizzjoni	**Il-Kitba t-Tajba tal-Malti** L-għan ewlieni tal-kors huwa li jqiegħed fl-istudenti bażi soda tar-regoli ortografiċi uffiċjali ta' lsienna. Il-kors jgħinhom jitkissru fir-regoli tal-kitba u b'hekk jiksbu l-parametri li bihom ikunu jistgħu mhux biss jiktbu b'Malti tajjeb imma wkoll jikkoreġu mingħajr eżitazzjoni l-iżbalji ortografiċi fil-kuntesti kollha li jiltaqgħu magħhom. Il-kors jiffoka fuq it-tifsir u l-applikazzjoni tar-regoli ewlenin tal-ortografija kif jinsabu miġburin fit-*Tagħrif fuq il-Kitba Maltija* (1924), fiż-*Żieda mat-Tagħrif fuq il-*Kitba *Maltija* (1984), fl-*Aġġornament tat-Tagħrif fuq il-Kitba Maltija* (1992) u fid-*Deċiżjonijiet 1* (2008). Tiżdied ma' dawn kull bidla uffiċjali li tkun saret fihom mill-Kunsill Nazzjonali tal-Ilsien Malti. **Il-Prinċipji tal-Ortografija Maltija** Is-sistema ortografika tal-Malti hija kompromess bejn għadd ta' prinċipji li jinbnew fuq xulxin skont ġerarkija stabbilita. Waqt li żżomm kemm jista' jkun qrib lejn il-ħoss imlissen, tipprova ma tinjorax ir-realtà fonoloġika u l-istrutturi morfoloġiċi tal-lingwa. Din il-parti tal-kors tlaqqa' l-istudenti mal-prinċipji ewlenin li fuqhom tinbena s-sistema ortografika tal-Malti u tiddiskuti l-ġerarkija li fiha jiġu applikati. L-osservazzjoni ta' dan il-bilanċ tgħin lill-istudenti jieħdu deċiżjonijiet konxji, maturi u mirfuda mit-tradizzjoni meta jiġu biex jagħżlu bejn kitba u oħra.
Biblijografija	Akkademja tal-Malti. (2004) *Tagħrif fuq il-Kitba Maltija 2.* Malta: KKM. Azzopardi, C. (2003) *Gwida għall-Ortografija*. Malta: KKM. Azzopardi, C. (2006) *Gwida għall-Ortografija: it-taħriġiet*. Malta: KKM. Kunsill Nazzjonali tal-Ilsien Malti. (2008) *Deċiżjonijiet 1.* Malta: Kunsill tal-Malti. Mifsud, M. (1999) "Ir-Regoli tal-Kitba tal-Malti", *Il-Malti* LXXIII.

Kodiċi	**MAL1031**
Titlu	**IR-REGOLI TAL-KITBA MALTIJA FIL-PRATTIKA 2**
Metodu	Lezzjonijiet
Kretti ECTS	6
Assessjar	Test miktub (sagħtejn u nofs) [70%] u xogħol matul il-kors [30%]
Lettur	Varji
Deskrizzjoni	Dan il-kors jibni fuq dak li jkun inkiseb fit-taqsima-studju ta' qablu, jiġifieri MAL1030. Matulu l-istudenti jkomplu jitħarrġu fl-applikazzjoni tar-regoli tal-ortografija uffiċjali, imma hawnhekk il-punt tat-tluq ikun iktar mit-test innifsu u ssir referenza għar-regoli hi u ssir il-korrezzjoni tiegħu. Matul il-kors tintalab rigorożità dejjem ikbar fil-kwalità u fir-ritmu tax-xogħol, biex ikun żgurat livell għoli ta' ħila u professjonalità fl-applikazzjoni pronta tar-regoli u l-ikbar eżattezza u konsistenza possibbli fil-korrezzjoni. Lejn tmiem il-kors l-istudenti jiffaċċjaw għadd ta' problemi attwali fil-kitba tal-Malti u jiġu megħjuna jiddiskutuhom u jsolvuhom b'raġunar lingwistiku sod. Fost dawn il-problemi hemm xi inkongruwenzi tas-sistema attwali, l-għadd kbir ta' varjanti tal-kitba u l-integrazzjoni ortografika tal-kliem ta' nisel barrani.
Biblijografija	Akkademja tal-Malti. (2004) *Tagħrif fuq il-Kitba Maltija 2.* Malta: KKM. Aquilina, J. (1977) "Fehmiet dwar l-Ortografija tal-Malti", *Il-Malti* Ġun-Diċ 1977, pp. 3-16. Azzopardi, C. (1997) *L-Ortografija Uffiċjali tal-Malti: Analiżi lingwistika kritika b'suġġerimenti għal titjib.* Teżi tal-M.A., L-Università ta' Malta. Azzopardi, C. (2000) "L-Ortografija", *Il-Malti* LXXIV. Malta: KKM, pp. 71-89. Azzopardi, C. (2003) *Gwida għall-Ortografija*. Malta: KKM. Azzopardi, C. (2006) *Gwida għall-Ortografija: it-taħriġiet*. Malta: KKM. Kunsill Nazzjonali tal-Ilsien Malti. (2007) *Innaqqsu l-Inċertezzi 1: Il-Varjanti Ortografiċi.* Malta: Kunsill tal-Malti. Kunsill Nazzjonali tal-Ilsien Malti. (2008) *Innaqqsu l-Inċertezzi 2: Il-Kliem ta' Nisel Ingliż fil-Malti.* Malta: Kunsill tal-Malti. Kunsill Nazzjonali tal-Ilsien Malti. (2008) *Deċiżjonijiet 1.* Malta: Kunsill tal-Malti. Milroy, J. & Milroy, L. (1991) *Authority in Language.* London & New York: Routledge. Sebba, M. (2007) *Spelling and Society*. Cambridge: CUP. Serracino Inglott, E. (1977) "Fehmti dwar xi problemi fl-ortografija", *Il-Malti* Ġun-Diċ 1977, pp. 17-41.

Kodiċi	**MAL1032**

Titlu	**ELEMENTI TAL-FONOLOĠIJA TAL-MALTI** ▪ Il-Fonoloġija tal-Malti Standard ▪ Riflessi Storiċi fil-Fonoloġija tal-Malti
Metodu	Lezzjonijiet
Kretti ECTS	4
Assessjar	Test miktub (sagħtejn)
Lettur	Il-Prof. Manwel Mifsud u s-Sur Olvin Vella
Deskrizzjoni	**Il-Fonoloġija tal-Malti Standard** (M. Mifsud) Dan il-kors jagħti lill-istudenti l-bażi teoretika meħtieġa għall-analiżi tal-alfabett u tas-sistema ortografika. Fih issir id-deskrizzjoni sinkronika tal-fonoloġija tal-Malti Standard li tgħin l-istudenti jirrealizzaw il-qrubija u d-distanza vera li hemm bejn il-kelma Maltija u r-rappreżentazzjoni ortografika tagħha. **Riflessi Storiċi fil-Fonoloġija tal-Malti** (O. Vella) F'din il-parti tal-kors isiru osservazzjonijiet dijakroniċi li jkunu meħtieġa biex idawlu s-sitwazzjoni attwali. Jiġu diskussi l-problemi li joħorġu mill-fatt li l-Malti, ilsien ta' nisel Għarbi, beda jinkiteb b'alfabett Latin, u s-soluzzjonijiet li tressqu għal dawn il-problemi. L-istudenti jiġu esposti għal firxa ta' sistemi bikrin tal-kitba bil-Malti li wasslu għas-sistema ortografika tal-Għaqda tal-Kittieba tal-Malti fl-1924. Isiru wkoll referenzi għall-fonoloġija tad-djaletti Maltin kull fejn din tvarja mill-fonoloġija tal-Malti Standard.
Biblijografija	Il-Fonoloġija tal-Malti Standard Aquilina, J. (1959) *The Structure of Maltese*. Malta: The Royal University of Malta, 1-17. Aquilina, J. (1961) *Papers in Maltese Linguistics*. Malta: The Royal University of Malta, 1 (1-14), 3 (42-62), 7 (117-165). Borg, Alexander. (1973) "The Segmental Phonemes of Maltese", *Linguistics*, 109: 5-11. Borg, Alexander. (1997) "Maltese Phonology", *Phonologies of Asia and Africa*. USA: Eisenbrauns, 245-285. Fenech D. (1998) *Lingwistika Ġenerali*, Malta: Aquilina, pp. 60-79. Riflessi Storiċi fil-Fonoloġija tal-Malti Akkademja tal-Malti. 2004. *Tagħrif fuq il-Kitba Maltija II*, Malta: KKM. Aquilina, J. 1961, "Systems of Maltese Orthography", *Papers in Maltese Linguistics.* Malta: The Royal University of Malta, V (75-101). Brincat, J.M. (2000) *Il-Malti: Elf Sena ta' Storja*. Malta: PIN, pp. 39-74, 97-122. Sjoberg, A.F. 1966, "Socio-Cultural and Linguistic Factors in the Development of Writing Systems for Preliterate Peoples", *Sociolinguistics: proceedings of the UCLA Sociolinguistics Conference*, *1964*, The Hague: Mouton.

Kodiċi	**MAL1040**
Titlu	**ELEMENTI TAL-MORFOLOĠIJA TAL-MALTI**
Metodu	Lezzjonijiet

Kretti ECTS	4
Assessjar	Test miktub (sagħtejn)
Lettur	Il-Prof. Manwel Mifsud
Deskrizzjoni	Is-sistema ortografika tal-Malti tistrieħ l-aktar fuq il-morfoloġija komplessa tiegħu, l-aktar fil-parti Għarbija. Dan il-kors hu maħsub biex isaħħaħ fl-istudent il-qafas tal-morfoloġija Maltija u jagħmlu iktar konxju mill-mudelli strutturali li jgħinuh jasal għall-kitba korretta. Għalkemm fil-qofol tiegħu jikkonsisti f'deskrizzjoni sinkronika tal-morfoloġija, matulha jsiru wkoll osservazzjonijiet dijakroniċi kull fejn dawn jistgħu jgħinu biex idawlu s-sitwazzjoni attwali.
Biblijografija	Aquilina, J. (1959) *The Structure of Maltese*. Malta: The Royal University of Malta. Borg, Albert. (1988) *Ilsienna: Studju Grammatikali*. Malta. Borg, Alexander. (1978) *A Historical and Comparative Phonology and Morphology of Maltese*. Teżi tal-Ph.D., The Hebrew University. Cremona, A. (1938) *Tagħlim fuq il-Kitba Maltija 2*. Malta: Lux Press. Mifsud, M. (1995) "The Productivity of Arabic in Maltese", *Proceedings of the 2nd International Conference of AIDA*. Cambridge. Mifsud, M. (1995) *Loan Verbs in Maltese*. Leiden: E.J. Brill. Mifsud, M. (1996) "The Collective in Maltese", *Rivista di Linguistica*, 8.1: 29-51. Sutcliffe, E. (1936) *A Grammar of the Maltese Language*. Malta: Progress Press.

Kodiċi	**MAL1046**
Titlu	**ELEMENTI SINTATTIĊI U L-PUNTEĠĠJATURA**
Metodu	Lezzjonijiet
Kretti ECTS	2
Assessjar	Test miktub (siegħa)
Lettur	Il-Prof. Albert Borg u Dr Ray Fabri
Deskrizzjoni	Dan il-kors jgħin lill-qarrej tal-provi jifhem aħjar l-użu tas-simboli differenti għall-punteġġjatura tat-testi. Il-kors jesplora u jispjega r-relazzjoni bejn l-użu ta' dawn is-simboli u l-istruttura sintattika tas-sentenza u l-frażi fil-Malti, u jikkuntrastahom ma' fatturi oħra li għandhom effett fuq il-punteġġjatura, bħalma huma l-istilistika u s-semantika. Is-sistema tal-Malti titqabbel ma' dik ta' lingwi oħra, partikolarment ma' tal-Ingliż, li ħafna drabi tintuża bħala mudell għall-użu.
Biblijografija	Azzopardi, C. (2003) *Gwida għall-Ortografija*. Malta: KKM, Kap. 15.

	Cassar, M. (2000) *Ir-Reqqa tal-Kitba*. Malta: Merlin Library. Rosen, L.J. & Behrens, L. (2003) *The Allyn & Bacon Handbook*. Boston: Allyn & Bacon. Kap. 24-34. Truss, L. (2003) *Eats, Shoots & Leaves: The Zero Tolerance Approach to Punctuation*. Auckland: Profile Books.

Kodiċi	**MAL1047**
Titlu	**ASPETTI TEKNIĊI FIL-PREŻENTAZZJONI TAL-KTIEB**
Metodu	Lezzjonijiet
Kretti ECTS	2
Assessjar	Test miktub (siegħa) [70%] u test orali [30%]
Lettur	Is-Sur Hilary Caruana u Dr Chris Gruppetta
Deskrizzjoni	F'Malta l-qarrej tal-provi spiss jintalab biex, wara li jkun ikkoreġa l-provi, iwassal il-ktieb sal-pubblikazzjoni tiegħu. Dan il-kors huwa maħsub biex jintroduċi l-istudenti għal dawk il-prinċipji u d-dettalji kollha li permezz tagħhom ikunu jistgħu jaslu għal ktieb li jkun jirrispetta l-konvenzjoni tal-pubblikazzjoni, kemm fl-elementi estetiċi kif ukoll fl-elementi tekniċi, bħalma huma s-sinjali tal-korrezzjoni tal-provi, it-tqassim fiżiku tal-ktieb u l-preżentazzjoni grafika.
Biblijografija	Anderson, L.K. (1990) *Handbook for Proofreading.* Chicago: NTC Business Books. Livingston, A. & Livingston, I. (1992) *Dictionary of Graphic Design and Designers*. Londra: Thames & Hudson. Kosslyn S.M. (1994) *Elements of Graphic Design*. USA: W.H. Freeman.

Kodiċi	**MAL1048**
Titlu	**L-GĦODOD ELETTRONIĊI GĦALL-QARI TAL-PROVI**
Metodu	Lezzjonijiet
Kretti ECTS	2
Assessjar	Test fil-laboratorju tal-kompjuters (siegħa u nofs)
Lettur	Is-Sur Norman C. Borg
Deskrizzjoni	Illum il-ġurnata l-qarrej tal-provi x'aktarx jirċievi t-test oriġinali f'format elettroniku u jintalab jikkoreġih bl-istess mezz. Illum jeżistu bosta mezzi (l-aktar programmi ta' *software*) biex jintlaħqu dawn l-għanijiet, imma l-esperjenza turi li mhux kollha huma magħrufa bl-istess mod mill-qarrejja tal-provi. F'dan il-kors jiġi spjegat kif jaħdmu dawn il-mezzi u l-vantaġġi tagħhom. Tiġi diskussa wkoll il-problema tal-karattri Maltin u l-inkompatibilità tas-sistemi eżistenti

	bejniethom. Permezz ta' għadd ta' sigħat fil-laboratorju tal-kompjuter, l-istudenti jiġu mħarrġa fil-qari tal-provi permezz tal-elettronika minn espert fit-teknoloġija tal-informazzjoni.
Biblijografija	Rosen, L.J. & Behrens, L. (2003) *The Allyn & Bacon Handbook*. Boston: Allyn & Bacon.

Kodiċi	**MAL1049**
Titlu	**PROĠETT PRATTIKU FIL-QARI TAL-PROVI**
Metodu	Proġett miktub
Kretti ECTS	6
Assessjar	(Ma japplikax)
Lettur	(Ma japplikax)
Deskrizzjoni	Dan huwa proġett li permezz tiegħu jkun jista' jitkejjel ir-rendiment tal-istudenti fil-prattika. L-istudenti tingħatalhom biċċa xogħol ta' qari tal-provi ta' tul konsiderevoli u biha jridu juru: (1) kemm huma kompetenti fit-tiswija tat-test u t-tħejjija tiegħu għall-pubblikazzjoni, (2) li l-għażliet korrettivi tagħhom mhumiex arbitrarji imma msejsa fuq teorija u argumentazzjoni lingwistika ċara u korretta. Għalhekk, barra mill-korrezzjoni tal-provi, l-istudenti jridu jipproduċu notamenti li jissostanzjaw u jirfdu kull korrezzjoni li jkunu għamlu.
Biblijografija	(Ma japplikax)